

Per Arnljot Nilssen sin avskjedstale på styret i Stiftelsen Solakonferansen sin årsmøtemiddag i forbindelse med årsmøtet 9. mars 2012 – et utdrag.

Kjære venner!

Vi som nærmer oss 80 år er mer opptatt av fortiden enn fremtiden – naturlig nok. Om dere ungdommer har forståelse for det? Nå er det ikke slik at jeg plages noe særlig av alderdommen, heller ikke over beltestedet. Nå har ingen klaget så langt, derfor trekker jeg meg med alle sanser i behold og overlater scenen og utviklingen til ungdommen. Nei – så lett slipper dere ikke unna. Etter 25 år med Solakonferansen i fokus store deler av tiden, kan det være på plass med et lite tilbakeblikk for at vi ikke skal bli helt historieløse.

Det var Jan Asbjørnsen som startet det hele og kom til meg som var råfersk stasjonssjef i nytt terminalbygg i 1987. Han spurte om jeg trodde det var det mulig å få i gang en konferanse om luftfart i forbindelse med lufthavnas 50-årsjubileum (Stavanger lufthavn, Sola). Jeg kjente Jan rimelig godt fra før da vi hadde samarbeidet med å arrangere teknologikonferanser i regi av ingeniørorganisasjonene NIF og NITO i flere år.

Med disse organisasjonene i ryggen var ikke veien lang til lufthavnsjefen Tor Helge (Strand) som tente på ideen og gjerne ville støtte opp om konferansen. Den første styringskomiteen, med undertegnede som formann og Jan Asbjørnsen som sekretær, kom umiddelbart i gang med planleggingen. De øvrige i det første styret var Jan Skaar, Helikopterservice, Odd Leiv Andersen, NITO og Harald Øverland, Braathens.

Den første konferansen gikk på KNA-hotellet (på Lagårdsveien) i Stavanger 29. mai 1987, samme år som Stavanger lufthavn var 50 år. Det var 50 deltakere, åtte forelesere og TV-kjendis Jan P Jansen, fra de populære romfartsprogrammene, var konferanseleder.

Boeing var sterkt representert sammen med Erik Braathen ettersom Braathens nylig hadde fått sine B-767 og tema var fremtidens teknologiske utfordringer.

Konferansen fikk god pressdekning og det var så gode tilbakemeldinger at vi ble inspirert til å fortsette med konferansen.

Styringskomiteen ble umiddelbart etterpå styrket. Først med Tor Helge Strand og Richard Danielsen fra luftfartsverket, og så Werner Johnsen og Svein Bertheussen, begge engasjerte representanter fra det aktive luftfartsmiljøet på Sola. Senere kom Vidar Meum, Jakob Bae, Leif Anker Lorentzen og Geir Sømme til. Dere kan nå se dere rundt og ved selvsyn registrere hvor mange som fortsatt trofast gir sitt bidrag til at Solakonferansen er blitt 25 år.

Men den største innsatsen, i tillegg til Jan Asbjørnsen, er det utvilsomt Tor Helge som har gjort både som mangeårig konferanseleder og som styreleder.

Ettersom SAS, i tillegg til Braathens, ble en solid støttespiller, kunne vi rettferdiggjøre å kalle det en "Skandinavisk luftfartskonferanse". Da vi samtidig flyttet konferansen til det nye Airport-hotellet (Quality Airport Hotel Stavanger) på Sola, var veien kort til domenet www.solakonferansen.no. Dette viste seg å være et scoop som også andre var ute etter. Regionens politikere måtte pent endre navnet på sin årlige solakonferanse på Strandhotellet til Solamøtet etter mange protester fra oss.

Dermed var grunnlaget lagt for å utvikle vår Solakonferanse til å bli den viktigste luftfartskonferansen i landet med det overordnede mål "*minst en gang i året å bringe sammen de mennesker som best kan bidra til sikkerhet, kvalitet og miljø innen luftfarten*".

I løpet av disse 25 årene har vi klart å samle mer enn 3500 mennesker fra alle ansvarsnivåer og arbeidsområder innen luftfart og samferdsel.

Det ble etter hvert prestisje å få med seg årets Solakonferanse både for samferdselsministre, departementsrådene, direktører, flygere, ingeniører og teknikere i flyselskapene, lederne i luftfartsverket og i tilsynet, fagorganisasjoner, internasjonale flyfabrikanter, forskning og undervisning. Også oljeselskapene, transport- og annen næringsvirksomhet kom for å lære av luftfarten.

Dette førte til knoppskyting over i annen transportvirksomhet, ikke minst takket være Jan Asbjørnsens evner til å skape kontakt i et trivelig miljø. Sjøfartskonferansen i Haugesund er en av de som fortsatt lever i beste velgående.

Jeg jobbet i lange perioder tett innpå Jan. De var ikke få de to-manns uformelle idedugnader og strategi- og planleggingsmøter vi hadde på kontoret i Airport-hotellet. (For moro skyld gjorde jeg en beregning av dagnadstimer brukt på Solakonferansen. Det er utrolig hvor mye det blir når de årlige timer multipliseres med 25.)

Jeg var imponert over Jans lune overtalelsesevner enten det gjaldt byråsjefene, departementsråder eller nøkkelpersonene i flyselskaper og sponsorer. Det gode samarbeidsklimaet med Airport-hotellet var Jan sin fortjeneste, og han sikret oss gunstige avtaler både når det gjaldt kontor, middager og konferansepriser. Han var raus med blomster og godord til personalet. Jans lange erfaring som velferdsoffiser var et glimrende grunnlag for trivsel både når det gjaldt middagen og de små konferansedetaljene som viste omtanke for den enkelte. Parhestene Tor, som profesjonell konferanseleder, og Jan, som miljøskaper, var perfekt og ga høye terningkast i ettertid.

Men så begynte det å skje store endringer i luftfartsmiljøet, spesielt på Sola med bortfall av Braathens tekniske avdeling, med lavprisselskap og med oppkjøp og nedgang i lufttrafikken, ble det nødvendig med tilpassing og nytenking.

Jan hadde allerede etablert god kontakt med universitetet. Karina Aase var kommet inn i bildet og ble medlem av styret. Kenneth Arne Pettersen og Berit Tjørhom jobbet med sine doktorgrader tett inn i luftfartsmiljøet og har bidratt vesentlig til de siste Solakonferansene.

Styret fikk et betydelig løft med Kenneth Arne Pettersen og Odin Leirvågs inntreden i styret og konferansekomiteen.

Flysikkerheten er vesentlig bedret de siste 25 årene, både globalt og lokalt. Siden 1994 er ingen drept i flyulykker på rutegående fly her i landet. Det er sikrere å fly enn noen gang tidligere tross vesentlig økning i antall passasjerer, flybevegelser og effektivitet.

Nå sier ikke jeg at dette er Solakonferansens fortjeneste. Men i dagnadsåndens tjeneste er det tilfredsstillende å innbille seg at noe har vi bidratt med.

Sikkerhetsutviklingen i romfart forplanter seg til luftfart og videre til oljevirkosomhet, sjøtransport, helsesektoren, vei og bane. Det er en grunn til at romfartsikonet Erik Tandberg i mange år var aktivt med i Solakonferansen. Det er en grunn til at Solakonferansens sikkerhetspris er gitt til NASA og Grethe Myhre i Havarikommisjonen. I dag finnes det havarikommisjoner med modell fra luftfarten både innen vei og bane.

Begrepsforvirringer om risiko og sikkerhet er redusert. Systemer, ord og begreper som tidligere bare tilhørte luftfartsmiljøet, begynner nå å bli innarbeidet i store deler av næringslivet og etter hvert også i helsevesenet og annen offentlig virksomhet.

Selv om ikke alt var like sikkert og trygt i luftfarten for 40 år siden, er det litt kjekt nå å sitte på sidelinja og høre at det vi jobbet med for en halv menneskealder siden nå begynner å bli selvfølgeligheter. Det er sannsynlig at de 3500 deltakerne med sentrale posisjoner hos myndigheter og i næringsliv har fått med seg noe fra de 200 foredragene og debattene opp gjennom årene. Det er sannsynlig at mange av de har fått med seg hva "human factors" betyr; at sikkerhet ofte sitter i ryggmargen hos folk og at det er mange faktorer og hendelser som må virke sammen for at en ulykke skal skje, og at det sjelden er én manns skyld.

Både Karina, Kenneth og Berit har gjennom sin forskning, og i prosjektet "Mange bekker små...", støttet av Solakonferansen, medvirket til å påvise dette.

Solakonferansen har, grunnet en solid innsats fra hele styret gjennom 25 år, fått en solid plattform å stå på både når det gjelder økonomi og kompetanse. Det skyldes også de daglige lederne vi har hatt de siste årene, ikke minst Håvard (Haugen) som er et funn. Han følger opp, fornyer og forbedrer, og er nå oppe å stå med ny webside hvor forhåpentligvis også historien blir oppdatert.

Det er derfor med lett hjerte jeg sier takk for meg og lykke til videre. Mitt temperament vil forhåpentligvis bli erstattet av lyn og torden fra Tor og Odin i fremtiden.

Vi må unne oss å være litt stolte over at landets viktigste luftfartskonferanse har fungert glimrende i 25 år.

Vi utbringer en skål for oss alle og spesielt for Jan som sannsynligvis sitter i de øverste luftlag og er godt tilfreds. Heretter blir det bare noen ynkelige pip fra meg i hornet på veggen ved hvert årsmøte i de neste 25 årene.

Etter tillatelse: Noe forkortet i forhold til talerens opprinnelige manus.